

Flevostad

Op de bodem van de zee verrijst een
nieuwe stad. Met een maaltijdservice voor
4 miljoen mensen – van boer tot bord –
en een spraakmakend festivalgebied.

2125

Bob Crébas

Een verhaal over maakbaarheid

Flevostad

Flevostad

2125

De aarde warmt op.
Het water stijgt, de bodem daalt.
Hoe liggen de kaarten in 2125?

Op de bodem van de zee verrijst een
nieuwe stad. Met een maaltijdservice voor
4 miljoen mensen – van boer tot bord –
en een spraakmakend festivalgebied.

Bob Crébas
Een verhaal over maakbaarheid

© 2025 Netl Media - Bob Crébas
Eerste druk: maart 2025

ISBN 9789490217969
flev.nl

Productie:	Gerard Keijsers, De Vrije Uitgevers
Ontwerp & opmaak:	Ralph Koridon, Zinnenprikkelend
Foto omslag:	Bob Crébas
Foto auteur:	Dakota Crébas
Redactie:	Jet Hopster
Eindredactie:	Jolanda van der Toorn-Hoeksma, Janke Scharff

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

1	Land in zee	7
2	Maakbare samenleving	13
3	Jaren 20 van de 21 ^e eeuw	19
4	Plan voor de toekomst van de Noordoostpolder	25
5	Foodie Port	31
6	Flevostad Haven	39
7	Café De Filosoof	45
8	Flevo Landerijen	51
9	Festival Valley	63
10	ACT	85
	Lenige lezer	91
11	Met Urban op pad	93
12	De Boulevard	101
13	Verbinding	125
14	JOBS	143
15	Het Plaatsingsbureau	147
16	Precisiefermentatie	163
17	Dag Twee	167
18	Kantoor Foodie Port	185
19	Alles van waarde	195
20	Op het stadhuis	201
21	Gelukzoekers	211
22	Scenario's	217
23	Kaarten worden geschud	227
24	November Pijn	233
25	De herberg	247
26	Wij zijn geest	261
27	Club 2525	265
28	Wat zien we?	271
29	En dan nog dit...	275
	Nawoord	277
	Dankwoord	279

1 Land in zee

‘De vraag is niet óf ons land onder water verdwijnt, maar wannéér.’ Weerman en glacioloog dr. Peter Kuipers Munneke is stellig. Ik kijk nog eens goed naar een van de kaarten en vraag me af hoe dit afloopt met mijn geboortestreek en met ons huis.

Zo te zien staan grote delen van Nederland vroeger of later weer onder water. De zeespiegel stijgt, de bodem daalt. Miljoenen landgenoten zullen het hogerop moeten zoeken in de gastvrije Achterhoek of zelfs een wijze raad ter harte moeten nemen: ‘Leer Duits.’

Op de kaart staan rondom de grote steden in de Randstad dijken ingetekend, met drijvende wijken daarbuiten. Zo kunnen daar toch nog veel mensen blijven wonen.

Ik pak er een andere kaart bij. Ook veel blauw, maar er zijn opvallende verschillen. Misschien houden we thuis toch nog droge voeten? Wat is haalbaar en betaalbaar? Wie kiest voor wat?

Mijn polderdorpje Bant – waar ik ben geboren en getogen – ligt 5 meter onder de zeespiegel en is vernoemd naar ‘Het verdronken land van Bantega’, het Friese dorp in de buurt achter Lemmer. In de beginjaren na de drooglegging ploegde mijn vader met een span paarden dikke boomstammen omhoog. Op ons boerenland groeide namelijk ooit een oerbos; in de ijstijd overspoeld door zeewater. Er zitten veel schelpen in de zeeklei en ook keien, meegevoerd door gletsjers, zo’n 150.000 jaar geleden. Bij optredens als drummer in de kerk legde ik altijd een kleine zwerfkei als tegengewicht voor de bassdrum, om te voorkomen dat die wegschoof.

Meestal speelden we dan ook Bob Dylans ‘Blowin’ in the Wind’:

*Yes, and how many years must a mountain exist
Before it is washed to the sea
And how many years can some people exist
Before they’re allowed to be free?
Yes and how many times can a man turn his head
And pretend that he just does not see?*

The answer my friend is blowin' in the wind
The answer is blowin' in the wind

Songwriter: Robert Dylan. Songteksten voor Blowin' in the Wind © Special Rider Music, Universal Tunes.

De zwerfkei heb ik nog, we zullen samen worden begraven op de bodem van de zee. Maar zolang die kei nog in een ooghoek ligt, is er voor mij een rol weggelegd: Op Aarde.

Voor een goed begrip duiken we eerst even – ver – terug in de tijd.

Want hoe zijn we tot hier gekomen?

Wat voorafging

In de afgelopen 3 miljoen jaar wisselden ijstijden en warme perioden elkaar regelmatig af. Tijdens de voorlaatste ijstijd (circa 180.000-130.000 v.Chr.) ligt de zeespiegel zo'n 120 meter lager en is het gebied tussen Overijssel en Noord-Holland bedekt met ijs, terwijl vanuit Scandinavië enorme hoeveelheden zand, stenen en zwerfkeien worden aangevoerd.

Daarna breekt weer een warme periode aan: het ijs smelt en vanuit het Alpengebied stroomt smeltwater met kleideeltjes via IJssel en Vecht naar de Noordzee. Het laagland wordt doorsneden met beken en rivieren.

130.000 jaar geleden lag de temperatuur 1,5 graad hoger dan nu. Met het Klimaatakkoord van Parijs probeert de Wereld binnen die 1,5 graad te blijven. Laten we hopen dat dit lukt, wie weet, anders is de wolf slechts een opwarmertje voor de leeuwen die onze nazaten voor de voeten lopen. Want toen had Flevoland een subtropisch klimaat en struinden hier olifanten, nijlpaarden en leeuwen door een jungle.

Er volgt een nieuwe ijstijd: een straffe poolwind bedekt het vlakke land met een laag zand. Als het klimaat daarna opnieuw opwarmt ontkiemen allerlei grassen, kruiden, struiken en bomen, wat weer

vogels en dieren aantrekt, zoals mammoeten en beren. In hun spoor plukken de neanderthalers de vruchten van deze vruchtbare regio. Rond 35.000 jaar v.Chr. doet de moderne mens (*homo sapiens*) zijn intrede. Nee, die lopen nog niet op witte sneakers, rijden nog geen auto en er is ook nog geen OV.

In het noorden en oosten van de Noordoostpolder groeien loofbossen met cipressen – die wel 1.000 jaar oud kunnen worden – terwijl, door de loop van de IJssel, het gebied rond Urk relatief open en moerassig blijft, met zandduinen, grassen en uitgestrekte rietvelden: het domein voor de rondtrekkende jager-verzamelaars.

Rond 5000 v.Chr. trekt een stel Turken naar deze streek. Die ontdekken dat je minder afhankelijk van de natuur wordt als je zelf zaait, zodat je daarvan later kunt oogsten: het begin van de akkerbouw. Men bouwt kampementen en leert dieren temmen. Landbouw en vee-teelt brengen meer voedsel op dan jagen en verzamelen. Hierdoor gaan minder mensen dood van de honger. Nee, ook dan loopt de moderne mens nog niet op witte sneakers. De mensen leren al wel met elkaar samenwerken en zo barre tijden overbruggen, wat hen vervolgens minder afhankelijk maakt van de natuur en het lot.

Rond 600 v.Chr. ontstaat rondom Urk een merengebied, waardoor de rivieren IJssel en Vecht lopen, die uitmonden in de Noordzee.

Urk en Schokland zijn eerst nog een schiereiland van Kamperland, later eilanden in de Zuiderzee, een binnenzee van de Noordzee. Want door hevige stormen wordt steeds meer land weggeslagen.

Het is deze woeste Zuiderzee die steeds opnieuw mensenlevens bedreigt en opeist.¹

Hier staan we nu

Het is zover: mensen lopen op witte sneakers, rijden auto en er is OV – tenminste – op sommige plaatsen en tijden.

1 Bron: Urker uitgaven.

Veranderingen zijn van alle tijden. Een grote klimaatverandering duurde echter tienduizenden jaren. Nu verandert het klimaat sneller, heel veel sneller. Hoeveel sneller? Dat spant erom en heeft in de tijd waarin wij leven – nu dus – alles te maken met onszelf. Tenminste, volgens de mensen die er verstand van hebben.

Wie ben ik om daaraan te twijfelen?

Van Zuiderzee naar Flevoland, naar Flevozee?

Liever niet.

Ooit zong ik mee met de Zuiderzee Ballade: ‘Eens ging de zee hier tekeer, maar die tijd komt niet weer, Zuiderzee heet nou IJsselmeer.’

Een smartlap uit 1959, ja, dat waren nog eens tijden. Konden de schrijvers van dit melodramatische lied weten hoe de kaarten er vandaag bij liggen? Nee toch?

Nog even terug in de tijd: mijn vader boerde dus op de bodem van de Zuiderzee. Mijn opa Van Laar, van moederskant, was marineofficier. Hij trok door diezelfde Zuiderzee met de eerste onderzeeër van ons land, de ‘O1 Luctor et Emergo’, Latijn voor ‘ik worstel en kom boven’. Zijn motto was *safety first*. Mijn oma Van Laar vond het knap onveilig bij ons thuis op de boerderij, 5 meter beneden de zeespiegel. Telkens wanneer ze komt logeren vraagt ze met een schrille stem: ‘Waarom ligt er geen reddingsboot naast de voordeur?’

Mijn dierbare echtgenote Carla Wobma komt van Urk. Haar opa van moederskant was visserman op de Zuiderzee.

Kortom, hier liggen onze roots. Bovendien, hier wonen en werken onze kinderen en kleinkinderen. Ja, daar maak ik me druk om.

In 1667 tekent waterloopkundig ingenieur Hendrik Stevin een veilige Afsluitdijk. In 1916, 249 jaar later, verdrinken er bij Marken toch weer mensen bij een grote watersnoodramp. Volgens sommigen een straf van God, voor menselijk dralen. Mede als gevolg van deze ramp krijgt liberaal politicus Cornelis Lely, vakgenoot van Stevin, twee jaar later uiteindelijk de handen op elkaar voor het indammen van

de Zuiderzee. Veiligheid is een ding, de hongersnood bestrijden minstens zo belangrijk. Die moet en zal de wereld uit. Voedselrijk viswater gaat van de kaart en wordt opgeofferd voor vruchtbare landbouwgrond. Minder vis, meer boter, melk en eieren, brood en aardappelen.

De kaarten zijn geschud, de rest is geschiedenis en voer voor critici. Tot nu. Want let op, de kaarten worden opnieuw geschud, een toekomst verkend en getekend. Flevoland droog houden: wat kost het, wat is het ons waard en wie gaat dat betalen? De zee geeft, de zee neemt. De ijskappen smelten, de mens wikt...

Ik zit ermee. Op welke geschiedenis kan ik bouwen, hoe me weren tegen opkomend tij? Waar staan we morgen?

Waar staan we morgen?

Ik kijk nog eens naar de kaarten van en voor Flevoland, met daarop de Noordoostpolder: een gebied met een eeuwenlange historie. Ik zie het al voor me: de bodem daalt, het water stijgt. Ik zie aardappelen weggroten in de grond, koeien wegzakken van ellende, boeren die tot wanhoop worden gedreven. Sommige boeren steken zelfs asbest in de fik langs de snelweg, de nood is hoog. Andere boeren stappen over op natte teelten, zoals lisdodde, een grondstof voor isolatiemateriaal. Beter.

Volgens de langetermijnverwachtingen krijgen we in onze regio het klimaat van de Zuid-Franse stad Bordeaux: zomers heerlijk warm, met veel zonuren. Dit klinkt alvast goed.

Ik zie drijvende woonwijken, zonnevelden meedeinen op golven, gebruiende werklui zeewier oogsten. Ik zie zonovergoten gondeliers het plaatje compleet maken.

Maar ik zie ook een andere toekomst voor me, eentje met minder ingrijpende gevolgen. Vanuit heel Europa en ver daarbuiten komt men naar hier.

Festival Valley: een uitgestrekt festivalgebied in gastvrij Flevoland. Het paradijs voor levensgenieters en zoekers. Gasten die meer dan welkom zijn, zelfs broodnodig. Want er gloort ook een Flevo Foodie

Port aan de horizon. De keuken van Nederland die miljoenen magen vult. En ik zie zelfs een heel nieuwe stad, op de bodem van de zee.

Ik zie het voor me, in het jaar 2125: Flevostad.

Een stad, geworteld in de historie van Flevoland.

2 Maakbare samenleving

Begin jaren 60 verzamelen we met onze fietsen op een kruispunt bij mijn kleine dorpje Bant. We hebben één ding gemeen, onze ouders zijn niet van hier, het zijn gelukszoekers.

Onze ouders voelden zich aangetrokken door het Nieuwe Land met nieuwe kansen en zijn hiernaartoe verhuisd in de jaren 50 van de vorige eeuw. Alles is gelijkelijk verdeeld: het aantal hervormden, gereformeerden, katholieken en buitenkerkelijken. Er klinken accenten uit alle dialecten en zelfs een taal, het Fries. Sommige kinderen komen van de boerderij, andere zijn van de bakker, de landarbeider, de dokter of de dominee. Een paar jongelui komen helemaal aanfietsen vanaf Creil, Rutten of Lemmer.

Historica en schrijfster Eva Vriend (1973) schrijft in haar boek *Het Nieuwe Land* (2013) over de selectieprocedure van de boeren. Ze besteedt terecht ook aandacht aan de ‘ongelukkigen’ die niet waren ‘uitverkoren’. Waardoor bij sommigen de mening heeft postgevat dat de boeren die wel aan de slag konden, simpelweg geluk hadden.

Dit doet geen recht aan de strenge procedure. Toen mijn ouders solliciteerden, gaf mijn vader leiding aan een proefbedrijf, mijn moeder gaf les op een huishoudschool en zat in Noordoost-Groningen in de gemeenteraad namens Gemeentebelangen.

Tot de selectiecriteria behoorden het hebben van voldoende financiële middelen en de wil een gezin te vormen. Ook de vrouw moest laten zien wat ze in huis had. De heren van de Staat brachten een huisbezoek om te controleren of alles proper geordend was. Van de ‘uitverkorenen’ werd verwacht dat zij niet alleen vakbekwaam waren, maar daarnaast bestuurlijke ervaring meebrachten, mét het karakter en de bereidheid om een voortrekkersrol te spelen in de ‘maakbare samenleving’, zoals de overheid voor ogen stond. Maar vergis je niet, van slaafse types werd weinig verwacht. Karakter, lef en in staat zijn tot een eigen inbreng waren een must.

De strenge selectieprocedure ligt voor de hand. Als je bij de bank aanklopt voor de financiering van je droomhuis beoordeelt de bank ook: hoe dan? En als je op gesprek komt voor die te gekke baan mag je het ook vertellen: hoezo denk jij dat jij hiervoor de geknipte persoon bent? Op een boerenbedrijf moet je op elkaar kunnen bouwen en een gemeenschap opbouwen is een levenswerk. Daar moet je samen voor willen gaan.

Mijn ouders waren in mijn jeugd dan ook vrijwel elke avond op pad voor een vergadering van de kerk, de sportclub, het schoolbestuur en zo meer. In de eerste jaren waren die opgesplitst naar geloofsovertuiging. In latere jaren gingen ze fuseren. In al die besturen zaten mensen met een verschillende achtergrond, zodat men moest polderen in de traditie van het poldermodel. Zoals overal trekken mensen naar elkaar toe die iets gemeenschappelijks hebben. Toch, hoewel zoontje van 'een grote boer', mijn beste vriendje kwam uit een 'arbeidersmilieu'.

Samen opgroeien in deze gemeenschap heeft mij gevormd en was doorslaggevend voor mijn levensloop, buiten de gebaande paden.

Zodra we met 50 tot 100 kinderen zijn, stappen we op de fiets voor een tochtje van ruim 5 kilometer naar de middelbare school in Emmeloord. De meesten leren er voor huismoeder, boer, techneut of iets met administratie. Enkelen volgen hoger onderwijs, zodat ze later kunnen doorleren: voor iets. Bullshitbanen bestaan nog niet, e-bikes evenmin. Zonder overleg fietsen de sterksten voorop, zo komen we allemaal op tijd.

De polder is drooggelegd om de wereld nog een stukje beter te maken voor de mens en die van voedsel te voorzien. Wij genieten van de ruimte, de vrijheid en het gevoel van verbinding en maakbaarheid door de tijden heen. Erbij horen, je van betekenis maken, hard werken, succes boeken. Het wordt ons met de paplepel ingegoten.

Het zijn de jaren van de wederopbouw, na een verschrikkelijke oorlog. Het verlangen naar verdieping, geborgenheid en troost hangt evenwel ook immer in de lucht.

Onderweg glijden de uien-, aardappel- en bietenvelden voorbij. Elke rij even recht. Zo hoort het in dit afgemeten polderland. Eind jaren 50 ligt hier zelfs al een fraai fietspad. We kruipen bij elkaar in het wiel, tegen wind en regen. Af en toe bieden bomen en struiken wat beschutting. Een zucht van verlichting. Soms haken sturen in elkaar en ligt er een stel op de grond. Meestal in een deuk van het lachen. Tussen Bant en Emmeloord, daar gaat het gebeuren.

Het grootste *man-made* gebied onder zeeniveau

Als onze voorouders alles op zijn beloop hadden gelaten, dan was Nederland – een strook laagland aan zee – niet zo dichtbevolkt en welvarend geweest als het nu is. Keulen en Aken zijn niet op één dag gebouwd en dit geldt evenmin voor de Nederlanden, een gebied dat gedurende vele eeuwen is bevochten op zompige moerassen en wilde rivieren. Het stukje polderland waar ik ben geboren en getogen is zelfs in zijn geheel veroverd op de zee.

Flevoland is een ultiem voorbeeld van maakbaarheid. Bij aanleg en inrichting is niets aan het toeval overgelaten. Gelukkig maar, want je durft alleen onder de zeespiegel te wonen en te werken als je vertrouwt op het vernuft van deskundigen en het inzicht van bestuurders.

Flevoland is zelfs het grootste *man-made* gebied ter wereld, beneden zeeniveau. Het vertrouwen is hier dan ook groot: in de wetenschap, in elkaar én in maakbaarheid.

Verandering van tijdperk

Gedurende een leven maakt een mens regelmatig veranderingen mee. We zijn dus wel wat gewend en zijn niet zo star als sommigen ons willen laten geloven. Het lijkt er echter op dat we nu overgaan van een tijdperk met veranderingen naar een verandering van tijdperk, zoals professor Jan Rotmans (1961) beschrijft in zijn boek *Chaos*. Zoiets als nu maakt een mens hooguit een enkel keertje mee in zijn leven. En dit vraagt dan toch wel heel wat aanpassingsvermogen.

Nieuwe tijden zijn onverbiddeijk: paard en wagen werden vervangen door auto's en trekkers en ooit bekende namen als The Free Record Shop en V&D moesten de deuren sluiten, toen ze de tijdgeest

niet konden vangen. Filmrolletje, Gouden Gids; wie gebruikt ze nog? Ondernemers en bestuurders moeten stoppen of mee met hun tijd. Hoe lastig en risicovol dit ook is.

Nieuwe tijden vragen om nieuwe antwoorden. De wetten van de natuur gelden ook voor de economie. Economisch darwinisme heet dit. Boeren weten dit als geen ander; op een gegeven moment zijn het graan en de tijd rijp.

De wereld van morgen is vandaag al in de kiem aanwezig. Brutaal steken de eerste sprietjes de kop op, zoals bij Aviko, Cosun en Melkunie: tegenwoordig onderdeel van Arla Foods. De boerencoöperatie Arla Foods (sinds 1880), anno 2024 een internationale zuivelcoöperatie in eigendom van zo'n 8.500 melkveehouders, is koploper in plantaardig eiwit.

Ook waterbouwkundig ingenieur Lely verstond de noden van zijn tijd, bedacht een plan en ging de strijd aan met zijn medemens die van nature alles bij het oude wil laten. Door het plan van Lely werd van vissers hun visgrond afgenomen en kregen boeren meer ruimte, met als doel: honger de wereld uit.

Wat mij betreft houden de boeren op het boerenland de focus op de voedselproductie. En geven we natuur veel vaker de ruimte op plekken waar dit niet ten koste gaat van de voedselproductie en waar de menselijke aanwezigheid en behoefte aan natuur het grootst zijn: burgerland, daar waar mensen wonen, werken en ontspannen. In woonwijken, kantoor-, industrie- en recreatiegebieden hoort inheemse natuur de basis te zijn in de groenvoorziening. Niet bedwingen maar omringen en omarmen.

Natuurlijk vraagt dit om een grote cultuuromslag. En zoals we weten is niets doen moeilijk, maar het goede doen nog moeilijker.

Komaan, terug naar boerenland.

Nederland is een vruchtbare delta, waar veel monden konden worden gevoed, en raakte mede hierdoor dichtbevolkt.

Nederland heeft zich met zijn voedselsysteem in de loop der tijden dan ook ontwikkeld tot koploper. Het mag vervolgens niet verbazen dat ons land ook als eerste met problemen te maken heeft en daarvoor een oplossing moet zoeken.

Het voedselsysteem van de toekomst, dat we hier ontwikkelen, is van levensbelang voor miljoenen mensen. Zoals vanouds zal de oplossing liggen in een combinatie van natuur en techniek, met gebruik van de nieuwste innovaties en inzichten. Het is niet de ene perfecte methode versus de andere. Het is een trade-off, een compromis, een zoektocht naar een zo stevig mogelijk evenwicht. De Noordoostpolder beschikt over de juiste condities om hierin opnieuw een voortrekkertje te zijn.

De mensheid heeft eeuwenlang veel te danken aan fossiele brandstof en een steeds efficiëntere voedselvoorziening. Alleen hierdoor kon de wereldbevolking zo snel groeien en comfortabel leven.

Nu we weten dat het opstoken van fossiele brandstof niet alleen voordelen heeft, maar ook tot ernstige problemen leidt, lijken we de weg kwijt. Bovendien zijn er grenzen aan de draagkracht van de natuur en zoeken mensen vreugde en perspectief in het leven.

Zolang er geen duidelijke route voor ons ligt, is dit een chaotische, onzekere tijd, waarin voor iedereen veel op het spel staat.

Hoe verder?

3 Jaren 20 van de 21^e eeuw

In de jaren 20 van de 21^e eeuw loopt onze welvarende – ooit goed gepolijste – westerse wereld vast. Ondanks een leven in welvaart voelen veel mensen zich leeg en ongelukkig. Volgens politicoloog Gianna Maria Eick (1990) is bovendien sprake van welvaartschauvinisme.

Het is symptomatisch en ondertussen een groot probleem dat bestuurders niet tot maatschappelijke oplossingen komen. Als meest schrijnende tekort wordt het gebrek aan woningen ervaren, maar er is ook een tekort aan stroomaansluitingen, schoon drinkwater en er zijn problemen in de zorg, het onderwijs, de landbouw, tja, waar niet? Er is een gebrek aan visie en sprake van overregulering, zwalkend beleid en chaos. De zucht naar zekerheid bij bevolking en regering telt op naar onmetelijke menselijke schade en een miljarden euro's kostende controle op controle. Zoals zo vaak als het misloopt, geven mensen anderen de schuld, in dit geval vluchtelingen – asielmigranten.

Het gevoel het nog te kunnen maken in het leven lijkt bij veel landgenoten verdwenen en daarmee het besef van maakbaarheid. Hoe kun je het nog goed doen, waar vind je geborgenheid en troost?

Elders in de wereld ligt dit anders, daar leeft nog de overtuiging dat men nog het verschil kan maken. Is het niet daar, dan wel hier – bij ons.

Want, hoe dan ook, in vergelijking met de meeste andere regio's is het leven hier goed, welhaast een luilekkerland.

In een welvend land met een open economie, zoals Nederland, is er veel werk aan de winkel en is de behoefte aan werkvolk groot. Nederland telt een miljoen arbeidsmigranten en zonder deze mensen staat ons raderwerk stil.

Arbeids- en zeker asielmigranten zijn gemiddeld genomen weerbaar, gedreven en werklustig. Dat asielmigratie vastloopt, is simpelweg het gevolg van slecht bestuur. Vervolgens komen alle migranten in beeld. En het moet gezegd dat bijvoorbeeld ook de huisvesting van arbeids-

migranten in de glastuinbouw in het Westland, in de metropoolregio Rotterdam Den Haag, tegen grenzen aanloopt, of er zelfs overheen.

Ondertussen hebben we sinds lang weer te maken met oorlog op Europese bodem en staat, mede vanwege klimaatverandering, de voedselzekerheid onder druk.

Nederland is een vruchtbare delta waar in de loop der eeuwen veel kennis en vaardigheid is ontwikkeld in de productie en verwerking van voedsel. De Glazen Stad, het Westland, zorgt voor gezond en vers eten op tafel in een dichtbevolkte regio en is daarbij een belangrijk kennis- en technologiecluster. Het is een koploper in de wereld op het gebied van zaadveredeling, duurzaamheid en technologie, én belangrijk voor onze economie.

Helaas, wat men ook probeert, Nederlanders zijn er niet meer voor te porren om de handen uit de mouwen te steken in laaggekwalificeerde banen, waar het werk saai en fysiek hard is, op onregelmatige tijden, vaak voor een karig loon. Wie dit anders ziet en zich geroepen voelt: men ontvangt u met open armen.

Als onze landgenoten en migranten in het Westland het niet doen, wie zorgt er dan straks nog voor onze eerste levensbehoefte?

Behoud van de glastuinbouw – stadslandbouw – ligt voor de hand en nu de glastuinbouw in het Westland tegen zijn grenzen aanloopt, lijkt de Noordoostpolder een uitwijkmogelijkheid.

Het kan zomaar gebeuren:

Urban de Boer

Het geroezemoes in theaterzaal 't Voorhuys in Emmeloord verstomt als een fitte veertiger naar het spreekgestoelte loopt: olijke kop, kort blond haar. Nette witte blouse met een spijkerbroek.

De zaal zit vol mensen uit de regio: boeren, burgers en buitenlui.

Inmiddels op het podium priemen twee blauwe ogen de zaal in. Een krachtige stem spreekt:

De aarde warmt op, het water stijgt.
Op de bodem van de zee verrijst
een bruisende, groene stad.

Flevostad nodigt je uit je voorstellingsvermogen op te rekken. Dan kun je niet alleen meereizen door het verleden, maar ook de toekomst in. Dan krijgen we grip op migratie, slenter je door leuke winkelstraatjes, droom je weg op gezellige terrasjes, ga je uit je dak in het rulle zand op een festivalterrein én raak je verwonderd over hoe uitgekookt de boeren in de Noordoostpolder inspelen op nieuwe tijden. Want maakbaarheid, verbeeldingskracht en moed, die zitten hier in de genen.

Flevostad is faction, een combinatie van feiten en fictie. Een oplossingsgericht verhaal met autobiografische elementen en filosofische bespiegelingen.

Bob Crébas (*Bant*, 1951) schrijft ongebonden en onbevangen. Eerder schreef hij *Het land van goed naar beter*. Als pionier was hij betrokken bij Kringloopwinkel Goedzooi, Het Goed, Marktplaats.nl en Netl de Wildste Tuin.

flev.nl

9 789490 217969 >

